

Monumentnummer*: 508664

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 3 november 1998
Kadaster deel/nr: 82779/29

*Monumentnaam***

Lindesas

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Blesdijke	Weststellingwerf	Fryslân

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Blesdijke	Sasweg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Blesdijke	C			24
Oudetrijne	H			324

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

De KEERSLUIS of sas uit 1927 in de Linde ligt ruim 13,5 landinwaarts en is aangelegd als een zeeverende sluis in de Nieuwe Lindedijk. De sas vormde een onderdeel van de kanalisatie van de eertijds vrij naar de Zuiderzee afstromende rivier. Het bestek dateerde van enkele jaren eerder, namelijk 1924. De Nieuwe Lindedijk werd aan gelegd in 1828 als direct gevolg van de overstromingsramp van 3 en 4 februari 1825. In de dijk werd een enkelvoudige keersluis aangelegd. Deze werd in 1870 omgebouwd tot schutsluis. Op de noordoever werd een dienstwoning gebouwd, die thans nog herkenbaar is. Bij de kanalisatie werd de loop van de Linde ter plaatse veertig meter zuidelijker gelegd. In de nieuwe loop werd bij doorsnijding van de Nieuwe Lindedijk de huidige sas gebouwd met een dubbele doorgang. Daar de puntdeuren alleen bij watersnood werden bediend hingen de deuren op een zogeheten opzetwerk ter voorkoming van het doorhangen. Bij de renovatie van de sluis in 1991 is de opbouw met loopbrug gesloopt en vervangen door een bredere fietsbrug direct op de sluishoofden.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De keersluis bestaat uit twee landhoofden en een tussen-penant; de beide stroomopeningen zijn elk 7,50 meter breed. De landhoofden zijn aan de dagkant opgetrokken in metselwerk van donkerbruine klinkerbakstenen en aan de achterzijde van stampbeton; het midden-penant, met een breedte van 2,05 meter, is geheel in metselwerk opgetrokken. De vleugelmuren aan weerszijden van de landhoofden zijn gemetseld in bruine klinkerbakstenen. De bovenhoeken van de sluishoofden en de slagstijlen zijn van graniet, evenals de draagstenen van het opzetwerk in de sluiswanden. Op de draagsteen een T-vormig profielijzer. De puntdeuren hebben spanstangen en op de voorhar een muts met haalpen. Aan de buitenzijde van de deuren een opzetwerk met schroefdraad.

Waardering

De keersluis of sas uit 1927 is van algemeen cultuurhistorisch en in het bijzonder van waterstaatkundig belang:

- als bijzondere uitdrukking van een moment in de waterstaatkundige geschiedenis van de Linde, in het bijzonder de kanalisatie van de Linde,
- als bijzondere uitdrukking van de regionale geografische ontwikkeling, in het bijzonder vanaf 1825,
- wegens de redelijke mate van gaafheid,
- vanwege de hoge mate van uitzonderlijkheid van een keersluis met een meervoudige stroomopeningen in Nederland.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterkering en -doorlaat

Functie

Keersluis